

ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ У ФЕДЕРАТИВНІЙ РЕСПУБЛІЦІ НІМЕЧЧИНА

(представлено к.т.н., доц. Ітченко Д.М.)

Німеччина – високорозвинена країна, знаходиться в центрі Західної Європи між Північним і Балтійським морями на півночі й Альпами на півдні. Через її територію проходять важливі транс'європейські шляхи як широтного, так і меридіонального напрямків [5]. Державний устрій Німеччини - федеративна, демократична, парламентська республіка, яка поділяється на 16 політико-адміністративних, площа 357 021 км², населення – 81,8 млн осіб. Найбільше місто і водночас столиця – Берлін. Німеччина займає позицію передової політичної сили на Європейському континенті, технологічний лідер в багатьох галузях. Є членом Європейського Союзу, НАТО і «Великої сімки», претендує на постійне членство в Раді Безпеки ООН.

Президент Німеччини, формально є главою держави та уособлює єдність політичного устрою. Його обирають за допомогою Федеральних зборів, які складаються з членів Бундестагу та кількості державних делегатів, обраних ландтагами (місцевими представницькими законодавчими органами). На посаду президента може претендувати будь-який громадянин ФРН, що досяг 40 років. Президента обирають на 5 років. В його обов'язки входять промульгація (дії, які надають загальнообов'язкової сили) законів, призначення посадових осіб, виконання представницьких функцій, тощо. Після президента, найвищою посадою є Президент Бундестагу, який обирається парламентом і головує на засіданнях.

Політична система базується на принципах, які закладені у конституційному документі, відомому як Grundgesetz (Основний закон). Для будь яких поправок до нього потрібна згода не менше дві третин депутатського складу Бундестагу та Бундесрату. Принципи Grundgesetz гарантують основні права людини (повагу до людської гідності, самостійність гілок влади, федеральну структуру, верховенство права).

Законодавча влада належить федеральному парламенту (Бундестагу), який обирають громадяни на 4 роки. Він вважається однопалатним, однак фактично має дві палати – Бундестаг (парламент) та Бундесрат (Федеральна рада). Бундесрат складається з 496 депутатів, які володіють вільним представницьким мандатом від німецького народу. Представників Бундесрату обирають на 4 роки за змішаною пропорційно-мажоритарною системою. В його функції входить вибори федерального президента, прийняття федеральних законів, створення галузевих комітетів, контроль за роботою уряду. Депутати Бундесрату мають так званий імперативний мандат від урядів федеральних земель. Склад його змінюється у міру проведення виборів в ландтаги. В Бундесрат надходять всі законопроекти. Ті з них, які стосуються компетенції федеральних земель, мають

бути схвалені (з бюджету і податків, структури і організації земельних влади, питань території і меж земель, освіти та культури).

Федеральний уряд здійснює виконавчу владу, яка складається з канцлера та міністрів. Федеральний канцлер призначається президентом після обрання в Бундестазі, потім він обирає міністрів і встановлює галузі їхньої діяльності. Уряд здійснює всі функції з управління, має сильні позиції в законодавчій сфері [1].

Законодавство Німеччини про державну службу розмежовує категорії осіб: чиновників, службовців і працівників. В законодавстві зазначено чотири категорії чинів (нижчі, середні, підвищені, високі) та 16 рангів чиновників. Зв'язки чиновників з державою розглядаються як публічно-правові, а службовців і працівників – як приватно-правові. Чиновників призначають довічно, а службовці і працівники укладають трудову угоду, яка може бути розірвана. Чиновників обирають за конкурсним відбором. До остаточного зарахування на посаду чиновник повинен пройти випробувальний термін [6].

Оплата праці чиновників залежить від стажу служби та посади, а праця службовців і працівників оплачується відповідно до тарифних угод. Чиновники отримують державну пенсію, службовці й працівники отримують пенсію з пенсійного фонду.

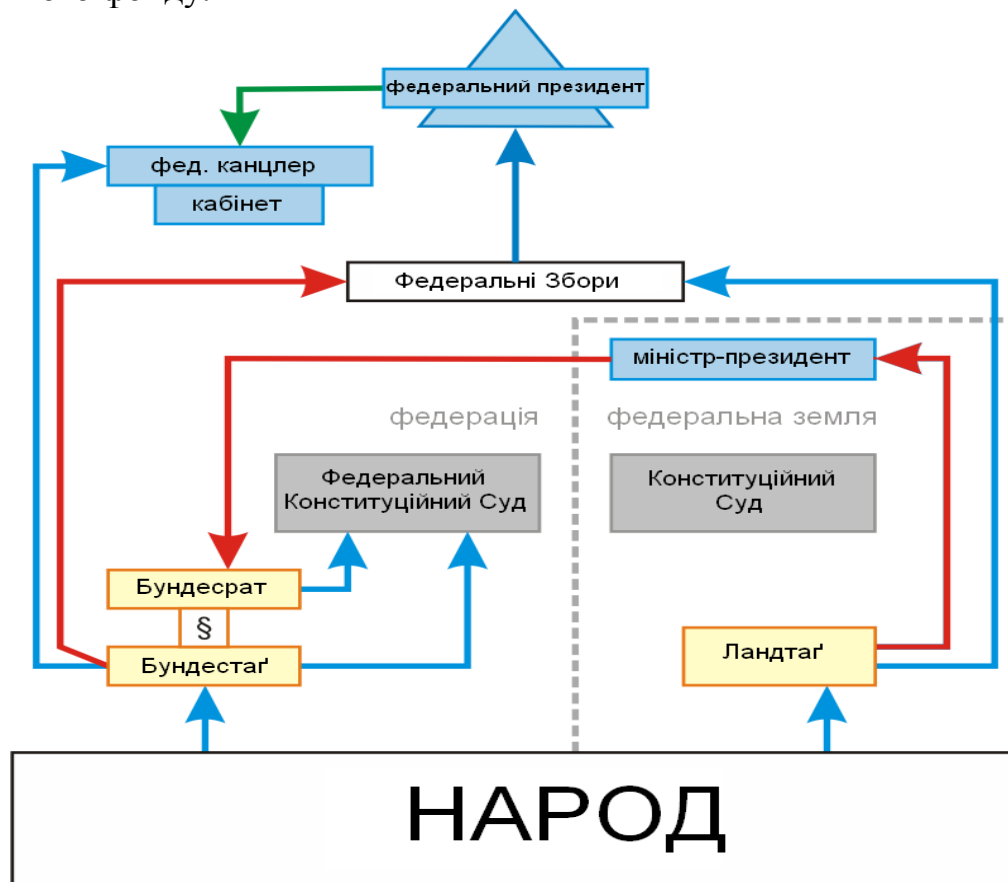

Рис. 1. Політична система Німеччини [1]

Система просування по службі суворо регламентована законами. Просуватися по службі означає, що чиновника призначають на іншу посаду з більш високою ставкою основного окладу та іншими обов'язками. Основним нормативним актом, який регулює правовий статус чиновництва, є Федеральний закон про чиновників, прийнятий в 1953 р., (сьогодні діє в редакції 1985 р.). В цьому законі зазначені визначення статусу та сформовані принципи

призначення чиновників, їх права та обов'язки, просування по службі, тощо. До чиновників відносяться: чиновники державного апарату, судді, викладачі шкіл і вищих навчальних закладів, військовослужбовці, працівники пошти, залізниці, державних банків тощо.

Професіоналізм державного чиновництва в Німеччині ґрунтується на таких принципах: довічної служби; виплати грошового утримання відповідно до посади, що її обіймають; соціального забезпечення за рахунок держави.

Діяльність чиновників контролюють за допомогою адміністративної юстиції, яка діє і як система спеціальних адміністративних судів. Суди першої інстанції створюються, як правило, у великих містах. Другою інстанцією є верховні адміністративні суди земель (всього 16). Третьою інстанцією виступає Федеральний адміністративний суд. Адміністративні суди компетентні з усіх питань щодо статусу чиновника: його призначення, прав, обов'язків, утримання, соціального забезпечення, звільнення та пенсії [4].

Україна, взявши за основу німецький досвід, може значно покращити не лише управління на державній службі, але і рівень життя громадян в цілому. Для державного службовця мають бути створені умови для навчання за освітньо-професійними і професійною програмами в освітній галузі "Державне управління" з урахуванням професійно-посадової спеціалізації. Необхідно ввести в чинне законодавство доповнення, які б визначали порядок розробки і затвердження обов'язкових кваліфікаційних вимог до кандидатів на посади державних службовців з урахуванням складності та відповідальності посадових обов'язків, а також спеціальності, освітньо-кваліфікаційного рівня і спеціалізованої професійної підготовки (перепідготовки), необхідних для заміщення відповідної посади [2].

Професійно виконуючи вибрану на все життя діяльність, чиновники повинні гарантувати стабільність держави, бездоганність управлінської діяльності, її незалежність від політичних змін, які відбуваються в суспільстві регулярно [3].

Список використаних літературних джерел:

1. Вікіпедія. [Електронний ресурс]: Режим доступу - <https://uk.wikipedia.org/wiki/Німеччина>
2. Державна служба в Німеччині. [Електронний ресурс]: Режим доступу - <https://otherreferats.allbest.ru/law/d00068380.html>
3. Організаційно-правові засади державної служби Німеччини// Державна служба в Німеччині. [Електронний ресурс]: Режим доступу - https://vuzlit.ru/1399391/organizatsiyno_pravovi_zasadi_derzhavnoyi_sluzhbi_nimechchini
4. Особливості організації державної служби у Німеччині. [Електронний ресурс]: Режим доступу - <https://studfiles.net/preview/5130093/page:4/>
5. Пізнавальний сайт «Географія» [Електронний ресурс]: Режим доступу - http://geoknigi.com/view_country.php?id=70
6. Соколова Т.А. Особливості проходження державної служби в розвинених країнах, [Електронний ресурс]: Режим доступу - http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2011/24.pdf

ГОРНА Сніжана Олексіївна – студентка 5 курсу Чернігівського національного технологічного університету, спеціальність «Менеджмент».